

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for kommunereformen	4/16	14.06.2016
Halsa formannskap	45/16	14.06.2016
Halsa kommunestyre	42/16	24.06.2016

Vedtak om framtidig kommunestruktur for Halsa kommune

Bakgrunn

Den kommunale prosessen i kommunereformen går mot slutten. I perioden 4. – 8. april ble det gjennomført en innbyggerundersøkelse og 25. april var det rådgivende folkeavstemming i kommunen. Kommunestyret skal nå sluttbehandle kommunens beslutning. Saken med vedtak skal i sin helhet oversendes fylkesmannen innen 1. juli 2016. Fylkesmannen vil vurdere og analysere resultatet og kommer med sine egne vurderinger i høst. Fylkesmannens vurdering og kommunens vedtak sendes over til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Endelig behandling og vedtak i Stortinget kommer våren 2017.

Vedlegg

Intensjonsavtalen mellom Halsa, Hemne og Snillfjord
Intensjonsavtalen mellom Halsa, Surnadal og Rindal

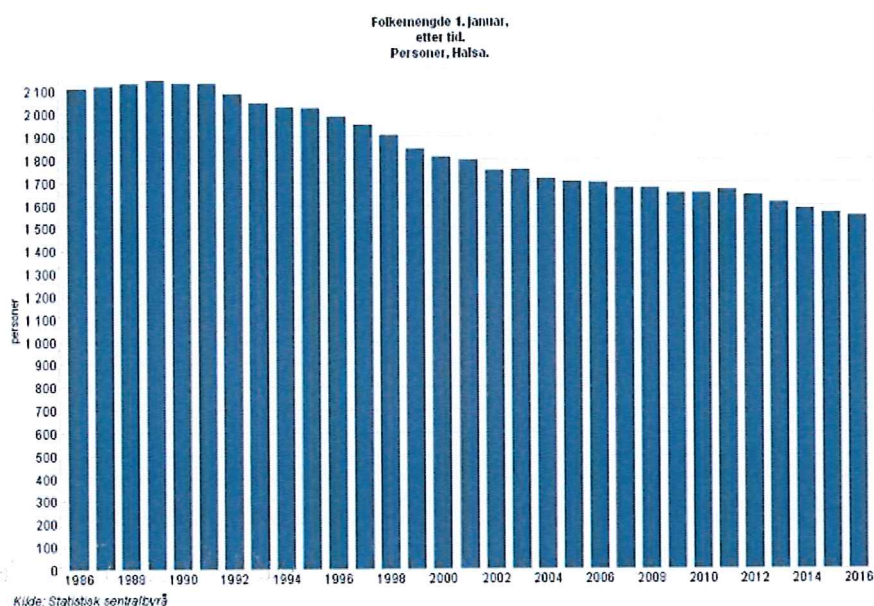
Faktiske opplysninger

Halsa kommune

Halsa kommune er en kommune på Nordmøre i Møre og Romsdal. Kommunen grenser til Hemne (Sør-Trøndelag), Aure (i Arasvikfjorden), Tingvoll (i Halsafjorden) og Surnadal. Kommunens areal er 300 km² og pr 31.12.15 bodde det 1547 innbyggere i kommunen. Administrasjonssenteret ligger på Liabø/Vågland.

Befolkningsutvikling fra 1986 – 2015:

Halsa kommune har hatt en negativ befolkningsutvikling, som de fleste kommuner på Nordmøre, og framskrevne tall viser også den samme utviklingen framover.

Bakgrunn – oppdraget fra Stortinget

Stortinget behandlet 18.06.2014 kommuneproposisjonen for 2015, og Stortingsflertallet stilte seg bak at det gjennomføres en kommunereform i Norge. I henhold til vedtaket har alle kommuner en utredningsplikt i saken, og det har vært et mål å sørge for gode og lokalt forankrede prosesser.

Regjeringen satte fire mål for kommunereformen:

- 1) Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne
- 2) Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- 3) Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- 4) Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver.

Regjeringen oppnevnte i januar 2014 et hurtigarbeidende ekspertutvalg som skulle foreslå kriterier som har betydning for kommunenes oppgaveløsning. Ekspertutvalget leverte sin sluttrapport i desember samme år.

Ekspertutvalget anbefalte ti kriterier som angir hva som skal til for at en kommune på en god måte skal kunne ivareta sine roller og oppgaveløsningen knyttet til disse:

Kriterier for kommunene:

- 1. Tilstrekkelig kapasitet*
- 2. Relevant kompetanse*
- 3. Tilstrekkelig distanse*
- 4. Effektiv tjenesteproduksjon*
- 5. Økonomisk soliditet*
- 6. Valgfrihet*
- 7. Funksjonelle samfunnsutviklingsområder*
- 8. Høy politisk deltakelse*
- 9. Lokal politisk styring*
- 10. Lokal identitet*

Nasjonal tidsplan

Startskuddet for kommunereformen gikk i juli 2014, og fylkesmennene fikk i oppdrag å legge til rette for lokale prosesser. Det ble utarbeidet en nasjonal framdriftsplan for kommunereformen, der kommunene kunne velge mellom to ulike tidsløp.

Kommunene i Møre og Romsdal har valgt løp 2, hvor hver kommune skal gjøre sitt endelige vedtak om framtidig kommunestruktur innen 1. juli 2016. Fylkesmannen i Møre og Romsdal vil 3. oktober 2016 presentere en samlet vurdering for hele fylket som oversendes Kommunal- og Moderniseringsdepartementet. Fremtidig kommunestruktur blir behandlet av Stortinget i kommuneproposisjonen vårsesjonen 2017, og endelig vedtak fattes da.

Felles prosess og milepælsplan på Nordmøre

Kommunene på Nordmøre har valgt å organisere felles utredningsprosess gjennom ORKidé – Nordmøre Regionråd. Våren 2015 engasjerte regionrådet en prosessleder for å støtte kommunenes arbeid og koordinere felles aktiviteter i kommunereformen. Kommunene valgte i august samme år å slutte seg til en felles framdriftsplan:

Fase	Frist
------	-------

Utredningsfase	Høst 2014 – høst 2015
Sonderingsfase – snevre ned antall alternativ og innlede forhandlinger	Desember 2015- ultimo februar 2016
Utarbeide intensjonsavtaler	Innen utgangen av mars 2016
Innbyggerhøringer	April 2016
Saksforberedelse og dialog etter innbyggerhøring	Mai-juni 2016
Endelig vedtak	Innen 1. juli 2016

Halsa kommune og kommunereformen

Halsa har gjennomført flere utredninger, innbyggerundersøkelser og har underskrevet tre intensjonsavtaler. Alle tre avtalene lå til grunn for innbyggerundersøkelsene, i tillegg til alternativet med Halsa som egen kommune.

Under arbeidet med reformen har formannskapet vært styringsgruppe. Det har vært et arbeidsutvalg bestående av ordfører, varaordfører, representant for opposisjonen, hovedtillitsvalgt, representant fra ungdomsrådet og rådmannen. Forhandlingsutvalget har hatt ansvar for å gjennomføre forhandlingene. Dette utvalget bestod av ordfører, varaordfører, representanter fra opposisjonen, hovedtillitsvalgt og rådmannen.

Kommunestyret har behandlet flere saker i tilknytning til kommunereformen:

K-sak 28/16 *Godkjenning av rådgivende folkeavstemning om kommunereformen 2016*

K-sak 19/16 *Kommunereform – retningsvalg*

K-sak 51/15 *Prosessplan – vurdering av framdrift, organisering og oppgaver i arbeid med kommunereformen*

K-sak 63/14 *Politisk vedtak om prosess*

K-sak 41/14 *Anmodning om kommunal politisk behandling av KS sin medvirkning i lokale og regionale prosesser i en kommunereform.*

K-sak 27/14 *Kommuneproposisjon 2015*

Proessen i Halsa kommune

2014: Fase 1, oppstartsfasen

- K-sak 27/14 Kommuneproposisjon 2015
- K-sak 41/14 Anmodning om kommunal politisk behandling av KS sin medvirkning i lokale og regionale prosesser i en kommunereform.
- K-sak 63/14 Politisk vedtak om prosess
- Utredningsbestilling
- Opprettelse av arbeidsutvalg
- Informasjonsstrategi
- Oppnevning av kontaktperson

- Hjemmeside
- Temadag ungdomsskole
- Allmøte med ansatte i kommunen, der kommunereform var tema

2015: Fase 2 – utredning

- Folkemøte ble avholdt 2. februar på Liabø
- Halsa var med i en felles kommuneutredning for Nordmørskommunene
- Utredninger fra Telemarksforskning
- Innbyggerundersøkelse, gjennomført i juni om innbyggernes holdninger til kommunesammenslåing og hvilke alternativ de så som mest aktuelle
- K-sak 51/15 Prosessplan – vurdering av framdrift, organisering og oppgaver i arbeid med kommunereformen
- Folkemøte ble avholdt 24. august på Liabø

2016:

- Intensjonsavtale mellom Halsa, Aure, Hemne og Snillfjord ble underskrevet 25. februar
 - Intensjonsavtale mellom Halsa, Tingvoll, Gjemnes, Kristiansund, Aure og Averøy ble underskrevet 29. februar
 - Intensjonsavtale mellom Surnadal, Rindal og Halsa ble underskrevet 7. mars
 - Folkemøter:
 - 14. mars Stornaustet
 - 15. mars Liabø
 - 16. mars Lerviklandet og ungdomsskolen
 - 21. mars Ungdomstreff
 - K-sak 19/16 Kommunereform – retningsvalg
 - Informasjonsskriv om kommunereform ble distribuert til alle husstander i kommunen
1. april
- Innbyggerundersøkelse ble gjennomført av Opinion i perioden 4. - 8. april
 - Forhåndsstemmegivning 4. - 23. april
 - Folkeavstemning (3 valgkretser) 25. april
 - K-sak 28/16 Godkjenning av rådgivende folkeavstemning om kommunereformen 2016

Utredning av aktuelle alternativer

Telemarksforskning ble våren 2015 gitt oppdraget med å gjennomføre en felles utredning for kommunene, ut fra de fire målene i kommunereformen og kriteriene foreslått av det nasjonale Ekspertutvalget. Fire delrapporter ble levert sommeren og høsten 2015, og sluttrapporten med forskernes anbefalinger ble presentert 5. november samme år. I tillegg er det også gjort andre mindre utredningsarbeid.

Totalt utredet Telemarksforskning 15 alternativer, basert på de enkelte kommunenes ønsker. I tillegg bestilte kommunen en 0-punktsanalyse for å kartlegge konsekvenser dersom kommunen fortsatt består som egen kommune.

Halsa kommune ble vurdert som aktuell i følgende strukturalternativ:

- Storkommune Nordmøre (Kristiansund, Averøy, Eide, Gjemnes, Smøla, Tingvoll, Aure, Smøla, Halså og Surnadal
- Kristiansund, Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Halså, Aure og Smøla
- Kristiansund, Averøy, Halså, Gjemnes, Tingvoll, Eide
- Aure, Smøla, Halså
- Surnadal og Halså
- Halså, Surnadal, Rindal
- Hemne, Aure, Halså og Snillfjord
- Hemne, Hitra, Aure, Smøla, Halså

Utredningsarbeidet har resultert i seks rapporter:

1. *Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling. Levert juni 2015.*
2. *Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner. Levert juni 2015.*
3. *Gode og likeverdige tjenester. Levert september 2015.*
4. *Styrket lokaldemokrati. Levert oktober 2015.*
5. *Sluttrapport. Levert november 2015.*
6. *Kan Halså bestå som egen kommune?*

Oversikt over rapportene og alle andre aktuelle dokument som angår Halså kommune ligger på kommunens hjemmesider: <http://www.halsa.kommune.no/kommunereform/dokumentasjon/>

Retningsvalg for Halså kommune

I Telemarkforskningens sluttrapport blir det gjort en vurdering av retningsvalg for Halså kommune, der anbefales det for Halså sin del en sammenslutning av kommunene Surnadal, Halså og Rindal. Årsaken til det er at kommunene allerede i dag har flere tjenestesamarbeid seg imellom i dag, og de tre kommunene utgjør en felles bo- og arbeidsmarkedsregion. Samtidig er det presisert at det for Halså sin del er mulig å i flere retninger, også alternativet med Aure, Hemne, Snillfjord og Halså blir sett på som et godt alternativ.

Høring av innbyggerne 2015

Det er til sammen gjennomført fire innbyggerhøringer, to i juni 2015 og to i april 2016.

Telemarksforskning gjennomførte de to innbyggerundersøkelsene i juni 2015. Innbyggerne ble bl.a. bedt om å vurdere gitte sammenslåingsalternativer (på en skala fra 1-6). Et gjennomsnitt på 3,5 vil si en vurderingsscore midt på treet. Et gjennomsnitt under 3,5 gir uttrykk for negativ vurderingsscore, mens et gjennomsnitt over 3,5 gir uttrykk for positiv vurderingsscore.

Den internettbaserte oppsummerte følgende resultat for Halså:

Respondentene i Halså vurderer 0-alternativet som det beste (score 3,9). Av sammenslåingsalternativene er det kun alternativ 5 (Halså, Smøla, Aure, Hemne og Hitra) som blir vurdert som positiv (score 3,7). Respondentene er positive til å fortsette som egen kommune på grunn av nærheten, ivaretagelsen av lokaldemokrati, og at kommunen fungerer godt i dag. Det blir derimot trukket frem at Halså er for liten i dag og er avhengig av interkommunalt samarbeid for å kunne levere tjenester til innbyggerne.

I samme periode ble det gjennomført telefonintervju med 225 personer. Resultatet av denne undersøkelsen viste at innbyggerne i Halså generelt er mindre positive til de aktuelle alternativene enn de øvrige kommunene. De to alternativene som får høyest score er alternativet med Surnadal og Halså og alternativet som består av Halså, Smøla, Aure, Hemne og Hitra. Begge disse får en score på 3,2. Når det gjelder til 0-alternativet (oppretholdelse av dagens kommune) er innbyggerne i Halså noe mindre positive enn de øvrige kommunene med en score på 4,0. Et flertall av innbyggerne i Halså svarer at de er enig i samtlige påstander om dagens tjenestetilbud, med unntak av «Kommunen er godt rustet til å møte framtidige utfordringer og økte krav»

Ingen av alternativene som ble vurdert i disse to undersøkelsene er akkurat lik de alternativene som vi sitter igjen med i dag, men de gir en pekepinn på innbyggernes holdning til retningsvalgene vi i dag står overfor.

Valg av alternativ:

Halså kommune har deltatt i forhandlinger som endte opp i følgende intensjonsavtaler:

- Halså, Aure, Hemne og Snillfjord.
- Halså, Tingvoll, Gjemnes, Kristiansund, Aure og Averøy (opprinnelig var også Smøla med).
- Surnadal, Rindal og Halså.

I kommunestyremøte 17.03.16 Sak 19/16, ble det gjort vedtak om hvilke strukturalternativ som skulle legges til grunn for rådgivende folkeavstemning 25. april 2016 og gjennomføring av innbyggerundersøkelse:

1. Halså som egen kommune med dagens grenser
2. Halså som del av ny kommune sammen med Tingvoll, Gjemnes, Aure, Averøy og Kristiansund.
3. Halså som del av ny kommune sammen med Aure, Hemne og Snillfjord.
4. Halså som del av ny kommune sammen med Surnadal og Rindal.

Høring av innbyggerne 2016

Resultatet av innbyggerundersøkelsen (telefonintervju) gjennomført i april viste at alternativet Halså, Aure, Hemne og Snillfjord fikk høyest score, med en gjennomsnittsverdi på 3,2. Halså kommune fortsetter alene fikk en score på 3,0. Halså, Surnadal og Rindal fikk en score på 2,7. Halså, Tingvoll, Aure, Gjemnes, Averøy og Kristiansund fikk en score på 2,2.

Resultatet av innbyggerundersøkelsen splittet på postnummer, jfr. kommunestyrevedtak sak 28/16:

	Total	6680	6683	6686	6687
Halså kommune alene	3,0	3,1	2,9	3,1	2,9
Halså, Surnadal og Rindal	2,7	3,2	2,9	2,1	2,2
Halså, Aure, Hemne og Snillfjord	3,2	2,7	2,9	4,0	3,5
Halså, Tingvoll, Aure, Gjemnes, Averøy og Kristiansund	2,2	2,8	2,3	1,7	1,9

Resultatet av rådgivende folkeavstemning

Resultatet i innbyggerundersøkelsen ble forsterket i den rådgivende folkeavstemningen, fordelt på antall stemmer, der Halså sammen med Aure, Hemne og Snillfjord var det alternativet som fikk flest stemmer:

1. valg	Halså som egen kommune	209
1. valg	Halså sammen med Surnadal og Rindal	141
1. valg	Halså sammen med Aure, Hemne og Snillfjord	352
1. valg	Halså sammen med Kristiansund, Tingvoll, Gjemnes, Aure og Averøy	68
1. valg	Blanke stemmer	1
2. valg	Halså som egen kommune	142
2. valg	Halså sammen med Surnadal og Rindal	99
2. valg	Halså sammen med Aure, Hemne og Snillfjord	127
2. valg	Halså sammen med Kristiansund, Tingvoll, Gjemnes, Aure og Averøy	58
2. valg	Ingen andrevalg	344
	Forkastede stemmer	13
	Sum avgitte stemmer	784
	Antall stemmeberettigede	1288
	%-vis valgdeltagelse	60,9

Vurdering av de ulike alternativene

Halsa kommune hadde opprinnelig en intensjonsavtale med Snillfjord, Hemne og Aure. Valgresultatet etter at folket er spurt, viste at befolkningen i Hemne og Halså kunne tenke seg en ny kommune sammen, mens befolkningen i Aure ønsket å stå alene. Snillfjord sitt valgresultat er per i dag ikke kjent (30.05.16), men de har deltatt i forhandlingene om ny avtale. Intensjonsavtalen er reforhandlet uten Aure, og avtalen ligger som vedlegg til saken. Halså ligger i Møre og Romsdal. En sammenslåing vil medføre endring av fylkesgrensen, eventuelt må dette legges inn som premiss ved endring til større regioner.

Intensjonsavtalen med Kristiansund, Tingvoll, Gjemnes, Aure og Averøy fikk liten oppslutning, både under innbyggerundersøkelsene og folkeavstemningen. Den anses derfor som uaktuell nå og kommenteres derfor ikke nærmere i saksframlegget.

Avtalen med Surnadal og Rindal har heller ikke hatt så stor oppslutning i de ulike innbyggerhøringene, men rådmannen velger like vel å ta med den i vurderingen. Det er de to kommunene vi har flest samarbeid med i dag. Valgresultatet i Surnadal gav flertall for dette alternativet, men resultatet i Halså og Rindal viser at det sannsynligvis ikke er flertall for å gå videre med dette alternativet. Det må dermed vurderes om det er aktuelt å reforhandle avtalen med Surnadal, slik at politikerne kan ta stilling til to reforhandlede avtaler, hvis Rindal velger bort dette alternativet. En kommune bestående av Halså og Surnadal hadde med marginal forskjell i score i forhold til en kommune bestående av Halså, Surnadal og Rindal i henhold til Telemarksforskning sin utredning.

Halså som egen kommune

Samfunnsutvikling

Befolkningsgrunnlaget er lite, kommunen forventer nedgang i folketallet og næringsstrukturen blir sett på som ensidig av Telemarksforskning, uten at dette har gitt særlig utslag i ledighetstallene da kommunens næringsliv i liten grad er avhengig av olje-/gassindustrien. Dette er områder det kunne vært en fordel for Halså å bygge større fagmiljø på i en større kommune, noe som er mulig med samarbeid og videreutvikling av de viktige næringene i kommunen, som akvakultur, båtbygging/service og annen mekanisk industri.

Myndighetsutøver

Når det gjelder kriterier om tilstrekkelig kapasitet, kompetanse, distanse i saksbehandlingen, er det klart at kommunen i mange sammenhenger er liten, og møter utfordringer i den sammenheng.

Tjenesteyter

Så langt er tilbakemeldingene at kvaliteten på tjenestetilbudet i Halså er godt. På de store tjenesteområdene har kommunen til dels god kapasitet og kompetanse. Kompetansen er noe lavere enn landssnittet på skole og barnehage. På de små/spesialiserte tjenestene har Halså et omfattende tjenestesamarbeid, blant annet med Rindal og Surnadal. Det kan være et uttrykk for små og sårbare fagmiljø. Små og sårbare fagmiljøer er en utfordring i Halså, særlig det at vi har delte stillinger og mangler søkere med tilstrekkelig kompetanse på enkelte områder. Denne utfordringen har så langt vært løst med interkommunale samarbeid som stort sett fungerer godt. Kommuner som bare er noe større vil fortsatt være avhengig av interkommunale samarbeid. Vi har i dag en god del interkommunalt samarbeid, skal vi bestå som egen kommune i framtiden, vil vi fortsatt være avhengig av å samarbeide med andre.

Vi har per i dag heller ikke fullstendig oversikt over hvilke oppgaver som tillegges kommunene, noe som gjør det vanskelig å vite hvordan vi vil takle disse utfordringene. Ekspertutvalget la fram forslag om nye oppgaver til kommunene, og dette ble også presentert i en egen Stortingsmelding. Noen av oppgavene som ekspertutvalget la fram var innen psykisk helsevern, tverrfaglig spesialisert rusbehandling, habilitering og rehabilitering, barnevern, arbeidsmarkedstiltak, kollektivtransport, fylkesveier og virkemidler for lokal nærings- og samfunnsutvikling. De nye oppgavene er ikke vedtatt av regjeringen.

Lokaldemokrati

Kommunen har god valgdeltagelse og har en størrelse på kommunestyret som kan sikre representativitet fra kommunen. Vi har en rekke ulike medvirkningsorgan for at innbyggerne kan bli hørt og det er derfor gode muligheter til medvirkning. Vi har mange interkommunale samarbeid, men det oppleves i liten grad som for omfattende og vanskelig å styre. Nærheten befolkningen i dag opplever ved at de har god kjennskap til lokale politikere og slik kan komme i kontakt med disse, vil i stor grad kunne gå tapt i en større kommune.

Framtidig kommuneøkonomi

Det området Halså gjør det best på i de ulike vurderingene fra Telemarksforskning er økonomi. Halså har inntekter over landssnittet, godt nivå på disposisjonsfond og driver effektivt blant annet på administrasjon. Kommunen har også hatt positive netto driftsresultat de siste årene. Dersom Halså velger å stå alene, vil de gå glipp av de økonomiske virkemidlene i kommunereformen.

Det er nå klart at Halså kommune kommer relativt godt ut økonomisk av endringene i inntektssystemet, noe som ikke gjelder for kommuner vi ønsker å samarbeide med. Dette er foreløpige og usikre beregninger, men med varslet strammere kommuneøkonomi i sikte gjør det vanskelig å beregne nøyaktig. Nytt inntektssystem tilsier at Halså kommune ikke vil tape

økonomisk ved å stå alene slik det ser ut i dag. Inntektssystemet er for øvrig dynamisk og vil endres over tid, også avhengig av den nasjonaløkonomiske utviklingen.

Det vi i tillegg må ta med i betraktningen, er at det nasjonaløkonomisk ikke går så bra som det har gjort de siste 40-50 åra. Norge må gjennom en økonomisk omstilling. Dette er tydelig påpekt i pågående utredninger. Kommunesektoren representerer en stor del av den offentlige økonomien. Å jobbe med mindre byråkrati og med smartere løsninger, vil være nødvendig for framtida. Dette vil gi mulighet til å kanalisere mere penger til tjenesteproduksjon. Å jobbe smartere krever kompetanse. Det er også en kjensgjerning at større kommuner kan ta ut stordriftsfordeler. I tillegg kan vi ta med at dagens skattesystem er til vurdering – herunder den kommunale eiendomsskatten. Fagøkonomisk er det et ønske om å gjøre denne statlig. I tillegg foreslås det å ta bort anledning til å skattlegge maskiner etc.- «verk og bruk». Dette representerer potensielt stort inntektsbortfall.

Intensjonsavtalene i tabellform

Intensjonsavtalene med vedlegg ligger ved saksframlegget og kan leses i sin helhet. Mye er likt i avtalene, det som skiller seg ut er at avtalen med Halså, Hemne og Snillfjord legger opp til en reduksjon av driftsnivået som skal fases inn over maks 10 år. Det skal være rullerende møtearena for politikerne. De ansatte skal ha oppsigelsesvern i fire år. Svømmehall er prioritert satsingsområde. Kommunen skal være pådriver og tilrettelegge for marine og maritime næringer. Det er ulike samferdselsatsinger, men begge vil arbeide for Halsåfjordsambandet. Avtalen med Surnadal, Rindal og Surnadal vil innfase sin reduksjon av driftsnivået med 15 år. Ingen skal sies opp som konsekvens av etableringen av ny kommune. Avtalen har større fokus på hyttenæring og reiseliv. Landbruk nevnes spesielt som en viktig næring.

	Surnadal, Rindal og Halså	Halså, Hemne og Snillfjord
Fellesnemnd	Fem medlemmer fra hver kommune.	Minst fire medlemmer fra hver kommune.
Kommunesenter	Skei	Kyrksæterøra
Kommunenavn	Det skal utnevnes en navnekomité	Det skal utnevnes en felles navnekomité
Økonomi	Investeringer over 5 millioner skal legges fram for fellesnemnda. De tre kommunene skal hvert år legge fram sine vedtatte budsjett- og økonomiplaner for fellesnemnda.	Investeringer over 5 millioner skal legges fram for fellesnemnda. Budsjettene fra den enkelte kommune legges fram i fellesnemnda til vurdering/høring. Reduksjon av driftsnivået

		innføres over maks 10 år.
Plassering av administrativ og politisk ledelse	Skei	Kyrksæterøra
Politisk organisering/ lokaldemokrati	Formannskapet skal ha 9 medlemmer. Kommunestyret skal ha 35 medlemmer. Det skal opprettes desentraliserte rådsorgan, men det er uavklart mandat. Fellesnemnda skal avklare utvalgets oppgaver.	Formannskap: ikke avklart hvor mange medlemmer. Kommunestyret skal ha 31 medlemmer. Det skal være rullerende møtearena for politikerne. Det kan opprettes grendeutvalg, men mandatet er uavklart. Fellesnemnda skal avklare utvalgets oppgaver.
Fylkestilhørighet	(Sør-)Trøndelag/Midt Norge, et vilkår for denne avtalen.	Midtnorsk region med Trøndelag, innbyggerne skal høres før dette blir avgjort.
Ansatte	Ingen skal sies opp som en konsekvens av etablering av den nye kommunen. Reduksjon skal skje ved naturlig avgang. Tillitsvalgte skal ha en aktiv rolle i sammenslåingsprosessen. Det skal opprettes partssammensatt utvalg.	Det er en målsetting at eventuell overtallighet løses gjennom omplassering og naturlig avgang. De ansatte skal ha oppsigelsesvern i 4 år. Det skal opprettes partssammensatte utvalg.
Tjenestetilbud, basistjenester (skole, barnehage, helse og omsorg)	Tilbudene skal være desentralisert (i hver gamle kommune) og bidra til å opprettholde bosettingsmønsteret.	Tilbudene skal være desentralisert (i hver gamle kommune), med akseptabel reisevei til tilbudene. Prioritert investeringsbehov vil være svømmehall i Halså.
Andre fagtjenester	Desentralisert, i den forstand at oppgavene samles og fordeles mellom de gamle kommunene.	Desentralisert, i den forstand at oppgavene samles og fordeles mellom de gamle kommunene.
Servicekontor	Plassering i alle nåværende kommunehus.	Plassering i alle nåværende kommunehus.
Næring (tiltak som nevnes spesielt i avtalene)	Næringsareal i hele den nye kommunen Havbruksnæring Landbruk Lakseførende vassdrag HIPS	HIPS Svanem atfføringsbedrift Tjeldbergodden Bolig, næringsutvikling og næringsareal i hele kommunen

	Bygge opp under eksisterende næringsliv Aktivt næringsutviklingsarbeid Reiseliv og hyttenæring	Kompetansesenter for prosessindustri Pådriver og tilrettelegger for marine og maritime næringer
Samferdsel (tiltak som nevnes spesielt i avtalene)	Kollektivløsninger i alle deler, bussrute langs E39 Todalsfjordprosjektet Utbedring av FV65 Halsafjordprosjektet E39 Betna-Vinjeøra-Stormyra Kommunale veier	E39 Stormyra-Betna FV 680 Stormyra-Singsdalskrysset FV310 Singdalskrysset-Brekka FV301 i Hemne og Snillfjord FV714 gjennom Snillfjord Halsafjordsambandet Fergeforbindelse Laksåvika-Kjørsvikbugen

Halsa, Hemne og Snillfjord

Halsa kommune har en intensjonsavtale med Snillfjord, Halsa og Aure. Dette er en reforhandlet avtale, siden Aure har tatt et klart standpunkt om å gå ut av avtalen. Når det gjelder Snillfjord, så er et sannsynlig utfall at kommunen blir delt og at området fra og med Skårild blir med Hemne. Dette utgjør ca. 200 - 250 av kommunens innbyggere på ca. 980. Siden dette er et alternativ som ikke er lagt ut på høring, må politikerne på selvstendig grunnlag ta stilling til intensjonsavtalen, og vurdere om dette er et alternativ som fortsatt er aktuelt og kan godkjennes.

Vurdering av alternativet

Samfunnsutvikling

En sammenslåing kan føre til bedre kapasitet og kompetanse for å ivareta kommunens rolle som samfunnsutvikler. Avstandene innad i kommunen vil til dels være store. Kommunen har lite variert næringsstruktur, og overvekt av arbeidsplasser i nedgangsbransjer. Dette vil kunne vanskeliggjøre videre næringsutvikling i kommunen. Når det gjelder regionsspørsmålet er dette i aller høyeste grad relevant i denne løsningen, da dette er et fylkeskryssende alternativ. I utgangspunktet har de tre kommunene tatt stilling til retning, der de sier at *«Dersom fylkene erstattes av større regioner ønsker den nye kommunen å være en del av en Midtnorsk region med Trøndelag. Dersom dagens fylker består, skal innbyggerne først høres før den nye kommunen tar stilling til spørsmålet om fylkestilhørighet.»*

Myndighetsutøver

En større kommune bør oppfylle kriteriene om tilstrekkelig kapasitet, kompetanse, distanse i saksbehandlingen

Tjenesteyter

Det vil bli et større fagmiljø med bedre kapasitet og kompetanse, særlig på spesialiserte tjenester. Kommunen bør kunne håndtere flere oppgaver innad i egen organisasjon, og dermed få redusert behovet for interkommunalt samarbeid. En sammenslåing vil i noen grad gjøre de involverte kommunene i bedre stand til å håndtere framtidig tjenesteproduksjon og øke valgfriheten, samtidig som det er viktig å merke seg at dette er en kommune med under 7 000 innbyggere, og dermed ikke en veldig stor kommune i forhold til regjeringens mål. Det vil også være en geografisk avstand innad i kommunen som gjør at dersom enkelte tjenester blir samlokalisert, kan det også bli lengre avstand og redusert tilgjengelighet for innbyggerne til de aktuelle tjenestene.

Lokaldemokrati

Kommunene som inngår i sammenslåing er ikke i dag en «hverdagsregion», og det vil gjøre det viktig å arbeide for å skape en felles identitet. Ved gitte forutsetninger (valgresultat, antall partier som stiller til valg og størrelse på kommunestyret) vil sammenslåing føre til flere partier å stemme på. Det blir færre folkevalgte, noe som kan føre til større avstand mellom innbygger og politikere. En sammenslåing vil derimot kunne øke mulighetene for innbyggermedvirkning på andre måter. Sammenslåing kan fortsatt medføre behov for interkommunale tjenestesamarbeid, selv om det er grunn til å tro av kommunen klarer seg med færre interkommunale samarbeid enn i dag. Opplevelsen av levende lokalsamfunn og medvirkning blir ikke nødvendigvis større om kommunen blir større.

Fremtidig kommuneøkonomi

I forhold til økonomi, vil det være effektiviseringsgevinster knyttet til administrasjon og tjenester. Samlet netto driftsresultat er lavere enn anbefalt nivå. Soliditeten til å gi gode tjenester bør på sikt bli bedre enn om kommunen skal stå alene, i følge Telemarksforskning.

Surnadal, Rindal og Halså

Halså kommune har en intensjonsavtale med Surnadal og Rindal. Den er per i dag ikke reforhandlet.

Vurdering av alternativet

Samfunnsutvikling

En sammenslåing kan føre til bedre kapasitet og kompetanse for å ivareta kommunens rolle som samfunnsutvikler. Halså, Rindal og Surnadal utgjør til sammen bo- og arbeidsregionen Surnadal. Per i dag er det tilsammen 9 577 innbyggere og dermed i grenseland i forhold til regjeringens mål. Det er lite variert næringsstruktur i kommunen, og overvekt av arbeidsplasser i nedgangsbransjer. Dette vil kunne vanskeliggjøre videre næringsutvikling i kommunen.

Myndighetsutøver

En større kommune bør oppfylle kriteriene om tilstrekkelig kapasitet, kompetanse, distanse i saksbehandlingen

Tjenesteyter

Den nye kommunen vil få større fagmiljø med bedre kapasitet og kompetanse. Avstandene innad i en ny kommune vil ikke være så store. Det er allerede i dag etablert flere interkommunale samarbeid og andre samarbeidsløsninger, den nye kommunen kan håndtere flere oppgaver innad i egen organisasjon, og får sannsynligvis redusert behovet for interkommunalt samarbeid.

Lokaldemokrati

Kommunene som inngår i sammenslåing kan i stor grad kalles «hverdagsregioner» i dag, og det vil gjøre det lettere å skape en felles identitet. Sammenslåing vil i liten grad føre til behov for tiltak for å styrke lokaldemokratiet. Det vil bli færre folkevalgte, noe som kan føre til større avstand mellom innbygger og politiker. En sammenslåing vil derimot kunne øke mulighetene for innbyggermedvirkning på andre måter. Kommunen har lite potensiale til å ta på seg nye oppgaver, som igjen kan føre til økt interkommunalt samarbeid. Ved gitte forutsetninger (valgresultat, antall partier som stiller til valg og størrelse på kommunestyret) vil sammenslåing føre til flere partier å stemme på.

Fremtidig kommuneøkonomi

I forhold til økonomi, vil det være effektiviseringsgevinster knyttet til administrasjon og tjenester. Samlet netto driftsresultat lavere enn anbefalt nivå. Soliditeten til å gi gode tjenester bør på sikt bli bedre enn om kommunen skal stå alene, i følge Telemarksforskning.

Vurdering

Telemarksforskning sin vurdering av Halså som egen kommune sier blant annet at vi i dag er en liten kommune, der også framskrevet folketall tilsier en nedgang i folketallet. Andelen eldre i befolkningen øker, samtidig som det blir færre yrkesaktive. En stor prosent av de sysselsatte arbeider innenfor egen kommune og vi er av de kommunene med minst gunstige strukturelle forhold for arbeidsplassvekst i privat sektor. Vi har ikke stor arbeidsmarkedsintegrasjon med andre kommuner.

Vurderingen om Halså kan fortsette som egen kommune innen rammene av kommunereformen, er opp til den enkelte politiker å vurdere, avhengig av hvilke mål man velger å vektlegge. Det er ikke satt en minstepørrelse på hvor store kommunene skal være, men ut fra målene i reformen, er Halså en liten kommune som kan bli sett på som ønskelig å slå sammen med andre. Samtidig vil heller ikke de to andre alternative løsningene gi store kommuner. Vi er i dag sårbare i forhold til at fagmiljøene er små og vi mangler bredde i kompetansen. Vi vil fortsatt være avhengig av interkommunalt samarbeid for å kunne løse oppgavene. Dette vil kunne bedre seg i en større kommune.

I forhold til vurderinger av økonomi, vil Halså slik situasjonen er i dag kunne fortsette som egen kommune, også slik det nye inntektssystemet er presentert, der kommunen blir sett på som ufrivillig liten på grunn av lange avstander, og er ikke nødvendigvis naturlig å slå sammen med andre. Det er imidlertid usikkert om framtidige endringer kan gjøre at kompensasjon for smådriftsulemper i inntektsutjevningen og de regionalpolitiske tilskuddene blir vesentlig endret. Halså som egen kommune er nok en løsning som kan stå seg noen år framover, særlig med utgangspunkt i dagens inntektssystem og en uavklart regionreform. Det er fortsatt usikkert hvilke oppgaver som på sikt vil bli lagt til den enkelte kommune, noe som gjør at vi i dag ikke vet om vi vil være i stand til å løse disse.

Innbyggerundersøkelser og folkeavstemning gir oss et retningsvalg. En kommune sammen med Hemne og Snillfjord har et strategisk interessefelleskap, særlig innen samferdsel, marine og maritime næringer og mekanisk industri, som heller ikke er ubetydelige faktorer ved valg av retning. Selv om Aure ikke lenger er en del intensjonsavtalen og framforhandlet ny intensjonsavtale gir en forholdsvis liten kommune, vil Rådmannen tilrå at kommunestyret søker å bli en ny kommune med Hemne og Snillfjord.

Rådmannens innstilling

1. Halså kommunestyre stadfester at vi har utredet alternativer til kommunesammenslåing i tråd med oppdraget fra stortinget, og har i tillegg gjennomført rådgivende folkeavstemning med bakgrunn i intensjonsavtaler og utredninger.

2. Halsa kommunestyre godkjenner revidert utgave av intensjonsavtale mellom Halsa, Snillfjord og Hemne.
3. Halsa kommune søker å bli en ny kommune med Hemne og Snillfjord.
4. Hvis alternativet med Halsa, Snillfjord og Hemne blir sett på som uaktuelt, ønsker Halsa å fortsette videre som egen kommune.

Behandling i Arbeidsutvalg kommunereform - 14.06.2016

Det ble satt fram følgende forslag til erstatning for pkt 3 og 4 i rådmannens innstilling:

Representanten Hanne Bjerknes Kanestrøm satte fram følgende forslag:

Halsa ønsker å slå seg sammen med Hemne under forutsetning av at Aure kommune også blir en del av denne storkommunen. Blir ikke Aure en del av denne kommunen, ønsker Halsa å stå alene.

Representanten Kristian Megård satte fram følgende forslag:

Halsa kommune fortsetter som egen kommune.

Ungdomsrådet er representert med to representanter, men har bare en stemme. De var delt i sitt i syn og deres ønske er kun referert i voteringen.

Votering:

I utvalget ga 4 representanter, pluss den ene ungdomsrepresentanten, støtte til rådmannens innstilling,

2 av utvalgets faste medlemmer, pluss den andre ungdomsrepresentanten støttet forslaget fra Kristian Megård.

Forslaget fra Hanne Bjerknes Kanestrøm fikk en stemme.

AU Kom Ref anbefaler kommunestyret å godkjenne intensjonsavtale mellom Surnadal og Halsa.

AU KomRef sitt flertall anbefaler:

1. Halsa kommunestyre stadfester at vi har utredet alternativer til kommunesammenslåing i tråd med oppdraget fra stortinget, og har i tillegg gjennomført rådgivende folkeavstemning med bakgrunn i intensjonsavtaler og utredninger.
2. Halsa kommunestyre godkjenner revidert utgave av intensjonsavtale mellom Halsa, Snillfjord og Hemne.

3. Halsa kommune søker å bli en ny kommune med Hemne og Snillfjord.
4. Hvis alternativet med Halsa, Snillfjord og Hemne blir sett på som uaktuelt, ønsker Halsa å fortsette videre som egen kommune.

Behandling i Halsa formannskap - 14.06.2016

Representanten Hanne Bjerknes Kanestrøm satte fram følgende forslag (til erstatning for punkt 3 og 4 i rådmannens innstilling)

Halsa ønsker å slå seg samme med Hemne under forutsetning av at Aure kommune også blir en del av denne storkommune. Blir ikke Aure en del av denne kommunen, ønsker Halsa å stå alene.

Representanten Kristian Megård satte fram følgende forslag:

Halsa kommune fortsetter som egen kommune. (til erstatning for punkt 3 og 4 i rådmannens innstilling)

Votering:

Pkt 1 Enstemmig tilrådd.

Pkt 2 Enstemmig tilrådd, med tilføyelse om avtalen mellom Halsa og Surnadal godkjennes.

Pkt 3 og 4 Fikk en stemme

Forslaget fra Kristian Megård fikk 3 stemmer

Forslaget fra Hanne Bjerknes Kanestrøm fikk 1 stemme

Formannskapet tilrår:

1. Halsa kommunestyre stadfester at vi har utredet alternativer til kommunesammenslåing i tråd med oppdraget fra stortinget, og har i tillegg gjennomført rådgivende folkeavstemning med bakgrunn i intensjonsavtaler og utredninger.
2. Halsa kommunestyre godkjenner revidert utgave av intensjonsavtale mellom Halsa, Snillfjord og Hemne og intensjonsavtale mellom Halsa og Surnadal.
3. Halsa fortsetter som egen kommune.

Behandling i Halsa kommunestyre - 24.06.2016

Representanten Hanne Bjerknes Kanestrøm satte fram følgende forslag:

Halsa kommune ønsker å slå seg sammen med Hemne, Snillfjord og Aure kommune, til erstatning til punkt 3 og 4 i rådmannens innstilling.

Representanten Tove Karin Halse Lervik satte fram følgende forslag:

- 1. Halsa kommunestyre stadfester at vi har utredet alternativer til kommunesammenslåing i tråd med oppdraget fra stortinget, og har i tillegg gjennomført rådgivende folkeavstemning med bakgrunn i intensjonsavtaler og utredninger.*
- 2. Halsa kommunestyre godkjenner revidert utgave av intensjonsavtale mellom Halsa, Snillfjord og Hemne.*
- 3. Halsa kommune søker å bli en ny kommune med Hemne og Snillfjord.*
- 4. Hvis alternativet med Halsa, Snillfjord og Hemne blir sett på som uaktuelt, ønsker Halsa å fortsette videre som egen kommune.*

Gruppemøter ble avholdt.

Det ble avholdt prøvevotering.

Votering:

Forslaget fra Hanne Bjerknes Kanestrøm fikk 1 stemme.

Deretter ble forslaget fra Tove Karin Halse Lervik satt opp mot formannskapetets tilråding.

Forslaget fra Tove Karin Halse Lervik fikk 8 stemmer.

Formannskapetets tilråding fikk 7 stemmer.

Vedtak

- 1. Halsa kommunestyre stadfester at vi har utredet alternativer til kommunesammenslåing i tråd med oppdraget fra stortinget, og har i tillegg gjennomført rådgivende folkeavstemning med bakgrunn i intensjonsavtaler og utredninger.*
- 2. Halsa kommunestyre godkjenner revidert utgave av intensjonsavtale mellom Halsa, Snillfjord og Hemne.*
- 3. Halsa kommune søker å bli en ny kommune med Hemne og Snillfjord.*
- 4. Hvis alternativet med Halsa, Snillfjord og Hemne blir sett på som uaktuelt, ønsker Halsa å fortsette videre som egen kommune.*